

FİNANSAL KURUMLAR

KISA ÖZET

1. Ünite – Finansal Sistem ve Finansal Kurumların Rolü

FİNANSAL PİYASALAR

Ekonominin sağlıklı bir şekilde gelişmesi ve bunun sürdürülebilir olması için iyi işleyen Finansal piyasalara ve Finansal aracı kurumlara ihtiyaç vardır. Genel olarak fon arz ve talebinin karşılaştığı piyasalara Finansal piyasalar denmektedir. Fon fazlası olanlarla (tasarruf sahipleri), fon açığı olanlar bu piyasalarda dolaylı ya da dolaysız şekilde karşılaşabilirler. Bu piyasaların temel öğeleri, fon arz ve talep edenler, Finansal araçlar, Finansal kurumlardır ve Finansal sistemin denetlenmesi ve düzenlemesinden sorumlu kurumlardır.

FİNANSAL PİYASA ÇEŞİTLERİ

Finansal piyasalar 4 farklı şekilde sınıflandırılabilir. **Bunlar**, borçlanma piyasası /özkaynak piyasası; birincil ve ikincil piyasalar; borsalar ve tezgâhüstü piyasalar ve para ve sermaye piyasalarıdır. Uzun vadeli borçlanma piyasasının temel aracı tahvil iken, özkaynak piyasasının temel aracı hisse senetleridir. Birincil piyasalar, fon arz ve talebinin ilk kez karşılaştıkları piyasalardır. Daha sonra bu Finansal araçlar, örgütlenmiş/örgütlenmemiş piyasalarda işlem görmeye devam ederler. İşte bu piyasalara ikincil piyasalar denmektedir. Para piyasası bir yıl veya daha kısa süreli fon arz ve talebinin karşılaştığı pazarlardır. Sermaye pazarları ise uzun dönemli fon değişiminin yapıldığı piyasalardır. Para piyasalarının örgütlenmiş kesimini banka sektörü, sermaye pazarlarının örgütlenmiş kesimini ise menkul kıymet borsası oluşturmaktadır. Örgütlenmemiş piyasalar (tezgâhüstü piyasalar) ise örgütlenmiş borsalarda gerekli ön koşulları sağlayamayan şirketlerin menkul kıymetlerinin daha esnek kurallarla alım satımının gerçekleştiği piyasalardır.

FİNANSAL ARAÇ

Finansal araçlar, fon fazlası olanların fon açığı bulunanlara devrettikleri fonların karşılığında, bu alışveriş sonucu doğan alacak veya ortaklık haklarını gösteren belgelerdir. Finansal araçlar, fon alışverişisi sırasında yapılan sözleşmenin niteliğine, fon sunan veya fon kullananın özelliğine, sağladıkları güvence ve haklara, gelir düzeylerine, sürelerine ve likiditelerine göre pek çok değişik türde düzenlenebilirler. Bu bağlamda banknot, mevduat defterleri, ticari senetler vb. para piyasası araçları iken, hisse senedi ve tahviller de sermaye piyasası aracı olarak nitelendirilir. Mevcut Finansal araçlardan türetildikleri için bu ismi alan türev araçlar aslında vadeli sözleşmelerdir. Sadece Finansal araçlar üzerine değil, birçok varlık üzerine bu sözleşmeler yazılabilmektedir. **Hisse senedi**, ortaklık hakkı veren bir Finansal araç iken **tahvil**, devletin ve firmaların dış Finansman gereksinmelerini karşılamak için çıkardıkları uzun vadeli bir borç senedir. Bu borçlanma aracı hem kamu hem de özel sektör tarafından kullanılabilir. Kısa süreli borçlanma araçları ise bonolardır. Türev araçları, forward sözleşme, futures sözleşme, opsiyon sözleşmesi ve swap sözleşmelerinden oluşmaktadır.

FİNANSAL KURUMLARIN YARARLARI

Finansal kurumların birincil uzmanlık alanı; bilgi ve likidite maliyetini ve Fiyat riskini azaltmaktır. Ayrıca bu kurumlar, işlem maliyetini azaltır ve vade ve miktar ayarlaması yaparlar. Finansal kurumların makro açıdan yararları ise para politikalarının geçişkenliğini,

FİNANSAL KURUMLAR

kredi tahsisini, tasarrufların gelecek nesillere transferini ve ödeme hizmetlerini sağlamalarıdır.

Finansal kurumların iki önemli fonksiyonu vardır. Bunlar, aracılık fonksiyonu ve varlık dönüşüm fonksiyonudur.

Finansal piyasalar, para piyasaları ve sermaye piyasaları olarak ayrılabilirdiği gibi para yaratan Finansal kurumlar ve para yaratmayan Finansal kurumlar olarak gruplandırılır. Bir başka ayırıma göre Finansal kurumlar 3'e ayrılmaktadır. Bunlar; bankalar, sermaye piyasasında faaliyet gösteren Finansal kuruluşlar, yarı Finansal kurumlar olmaktadır.

PARA YARATAN FİNANSAL KURUMLAR

Para yaratan Finansal kurumlar, fon arz ve talebinin büyük bir kısmını karşılaştıran ve satın alma gücü yaratan Finansal kurumlardır. Merkez bankaları ve mevduat bankaları ve katılım bankaları para yaratan Finansal kurumlardır.

Merkez bankaları: Ticari bankaların kuruluşundan sonra, toplumdaki sosyal ve iktisadi gelişmenin bir sonucu olarak doğmuştur. Para basma yetkisine sahip olan merkez bankaları, para, kredi ve döviz politikalarını belirleyip uygulayan Finansal para kurumlarıdır.

Ticari bankalar:İlk ortaya çıkan bankacılık türü olan ticari bankalar, mevduat kabul eden ve kredi veren kurumlardır. Bazen mevduat bankaları olarak da isimlendirilirler. Borç alma ve borç verme gibi iki önemli işlevi yerine getiren ticari bankalar, tüm ülkelerde bankacılık sisteminin önemli bir ağırlığını oluşturur.

Katılım bankaları: Dini inancı gereği faizi haram kabul eden bireylerin tasarruflarını değerlendirmesi için bir alternatiftir. Bu bankalara "Faizsiz Bankalar, İslam Bankaları" gibi isimler de verilmektedir.

PARA YARATMAYAN FİNANSAL KURUMLAR

Para yaratmayan Finansal kurumlar, kendileri satın alma gücü yaratmaksızın, topladıkları fonları ödünç veren kurumlardır.

Yatırım bankaları, Finansal araç çıkararak uzun vadeli fon sağlamak amacıyla olan kuruluşlarla, fon fazlası olan bireyler/ kurumlar arasında aracılık yapan Finansal kurumlardır.

Kalkınma bankaları, az gelişmiş ülkelerin kalkınma çabalarını desteklemek, dış ülkelere, özellikle gelişmiş ülkelere teknoloji ve sermaye transferlerinde hem yerli hem de yabancı kuruluşlara yardımcı olmak, sermaye pazarlarının gelişmesini sağlamak amacıyla kurulmuş Finansal kurumlardır.

Sigorta kurumları, gelecekte oluşabilecek tehlikelerin, gelir kesilmesi veya gelir eksikliği olarak ortaya çıkan zararlarını parasal açıdan karşılamak veya azaltmak amacıyla faaliyette bulunan kurumlardır.

FİNANSAL KURUMLAR

Aracı kurumlar, hem birincil piyasalarda hem de ikincil piyasalarda aracılık yapan kurumlardır.

Menkul Kıymet Borsaları, Borsaya kote olmuş Finansal araçların, alım satımın yapıldığı, örgütlenmiş, bir merkezi bulunan pazar yerleridir.

Factoring şirketleri alacakların vadesinden önce nakde dönüşmesini sağlayan Finansman şirketleridir.

Finansal kiralama şirketleri ise Finansal kiralama konusunda uzmanlaşmış kurumlardır. Risk sermayesi şirketleri, risk sermayesi Finansman biçiminin işlemesi için gerekli sermayeyi sağlayan kuruluşlardır.

DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN ÖNEMİ

Finansal sistemin yasal, yönetsel ve denetim çerçevesinden sorumlu olan bu kurumlar, para ve sermaye piyasalarının işleyişine ilişkin bir taraftan ilkeleri ve kuralları belirlerken, öte taraftan bu piyasalarda denetim ve gözetim işlevini yerine getirirler. Ülkemizde bankacılık sisteminin denetim ve gözetim ve düzenleme fonksiyonunu Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu, sermaye piyasasının denetleyici ve düzenleyici kuruluşu ise Sermaye Piyasası Kurulu'dur. Görüldüğü gibi Türkiye'de mali sistemin denetim ve gözetiminden sorumlu tek bir üst kurul yoktur.

Bu Özetin tamamını,Çıkmış Sorularını,Deneme Sorularını adresinize gönderiyoruz!...

Tıklayınız

<https://www.kolaysinavlar.com/finansal-kurumlar-ady212u?search=fin104u>